

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3010/2020. (II. 4.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.37.785/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (Szűcs A. Gábor Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Szűcs A. Gábor) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, amelyben kérte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13.K.31.023/2019/5. számú ítélete és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.785/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény L) cikkének (1) bekezdését és a XXVIII. cikkének (1) bekezdését.
- [2] 1. A támadott bírósági határozatok, valamint a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (a továbbiakban: BMH vagy hatóság) Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság Idegenrendészeti Hatósági Osztályának 106-1-22581/7/2019-Ké számú határozata alapján az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] 1.1. A BMH hivatkozott számú, 2019. március 13-án kelt határozatával az indítványozót az Európai Unió tagállamainak területéről Nigéria területére kiutasította és kötelezte őt arra, hogy 2019. március 20. napján 24.00 óráig az Európai Unió tagállamainak területét bármely határátkelőn keresztül hagyja el. A hatóság a kiutasítással együtt 1 év időtartamra beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el az indítványozóval szemben.
- [4] A határozatban foglaltak szerint az indítványozó a dán hatóságok által kiállított, 2018. 03. 03. napjától 2018. 05. 29. napjáig érvényes vízummal 2018. márciusában érkezett Dániába. A vízum érvényességének lejártá előtt három nappal, 2018. május 26-án az indítványozó Dániában házasságot kötött egy magyar állampolgárral, akivel 2017-ben egy közösségi oldalon ismerkedtek meg, és akivel az indítványozó személyesen először az esküvő előtt néhány nappal találkozott. A házasságkötést követően a magyar állampolgár visszautazott Magyarországra.
- [5] Az indítványozó ezt követően 2019. március 6-án érkezett Dániából autóbusszal Magyarországra, majd 2019. március 8-án méltányossági, illetve családi együttélés célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet terjesztett elő a BMH ügyfélszolgálatán. Mivel azonban az indítványozónak a dán hatóságok által kiállított vízuma 2018. május 29. napján lejárt, az indítványozót átkísérték a BMH ügyeletére idegenrendészeti eljárás lefolytatása céljából. Ennek során a hatóság megállapította, hogy az indítványozó a dán hatóságok által kiállított vízummal utazott be az Európai Unió területére, azonban a vízum érvényességének lejártát követően jogszerűtlenül tartózkodott Dániában, és onnan jogszerűtlenül utazott be Magyarországra. Éppen ezért az indítványozó méltányossági alapon előterjesztett kérelme a hatóság szerint az engedélyügyi eljárás szempontjából nem tekinthető előkérdésnek, a hatályos jogszabályi rendelkezések szerint ugyanis a tartózkodási engedély iránti kérelmet annál a konzuli tisztviselőnél vagy tartózkodási engedély iránti kérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen kell benyújtani, amely a kérelmező állandó, vagy szokásos tartózkodási helye, illetve állampolgársága szerinti országban működik. Ebből következően jogellenes beutazással nem lehet kész helyzet elé állítani a hatóságokat, a jogszerű beutazás feltételeit még az országba történő beutazás előtt kell megteremteni – mondta ki a határozat. A BMH az indítványozóval szemben elrendelt kiutasítást a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 43. § (2) bekezdésének b) pontjára alapította.

- [6] 1.2. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével az indítványozónak a BMH határozata ellen előterjesztett keresetét elutasította.
- [7] Az ítéletben foglaltak alapján az indítványozó kereseti kérelmében jogsértésként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. §-át jelölte meg, amely szerint, ha a döntéshozatalhoz nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítást folytat le. A bíróság az iratokat megvizsgálva megállapította, hogy a hatóság a döntése alapját képező bizonyítást a következők szerint lefolytatta: az indítványozót és az indítványozó férjét meghallgatta, megvizsgálta a származási országra vonatkozó, a menekültügyi osztály által kiadott állásfoglalást a visszaküldés tilalma vonatkozásában, úgyszintén vizsgálta a hatóság a családtagként történő tartózkodási engedély kiállítása iránti kérelem előkérését, mely utóbbit illetően azt állapította meg, hogy a jogszerűtlen tartózkodás erre hivatkozással nem tehető legálissá, továbbá a határozat idézte az indítványozó férje által tett azon nyilatkozatot is, miszerint kiutasítás esetén az indítványozóval tartana. Mindezek alapján a bíróság a jogszabálysértést az Ákr. 62. §-át illetően nem látta megállapíthatónak.
- [8] A bíróság megállapította továbbá, hogy az indítványozó bizonyítási indítványát nem a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő, indítványa a tanúmeghallgatást illetően nem felelt meg a Pp. 284. § (1) bekezdésében és a 285. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak. Az országinformációt illetően a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bizonyítási indítvány nem indokolta röviden annak bizonyításra való alkalmasságát, az indítványozó saját ilyen tartalmú okirati bizonyítékát nem csatolta, egyebekben pedig a bíróság megállapítása szerint a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menekültügyi hatóság véleménye köti az eljáró idegenrendészeti hatóságot.
- [9] 1.3. A Kúria az indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem befogadását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (2) bekezdésére alapozva megtagadta. Végzésében a Kúria arra hivatkozott, hogy az indítványozó a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontjai alapján kérte a felülvizsgálati kérelem befogadását, azonban e jogszabályhelyeket csupán megjelölte, de az ott írt feltételek fennállását érdemben nem indokolta, hanem lényegében csak az ügyében eljáró bíróság jogértelmezését vitatta. A Kúria végzése szerint nem hozott fel az indítványozó olyan érveket, amelyek a felvetett jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőségét alátámasztották volna, továbbá a Kúria gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezésre vonatkozó állítást sem konkretizálta, egyetlen releváns kúriai határozatot sem jelölt meg hivatkozása alátámasztására.
- [10] 2. Az indítványozó az Alaptörvény L cikkére és XXVIII. cikkének (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy a Harmtv. 17/A. § (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy különös méltánylást érdemlő esetben a kérelmet Magyarországon terjesszék elő, így az indítványozó – mivel kérelme elbírálását megelőzően kiutasításáról döntött a hatóság – elesett a méltányossági kérelme elbírálásától. Az indítvány szerint a BMH nem várta meg a dán hatóságok válaszát sem, ráadásul az idegenrendészeti hatóság eltért a menekültügyi hatóság állásfoglalásától, mivel figyelmen kívül hagyta az országjelentésben szereplő biztonsági kockázatokat. Sérelmezte az indítványozó, hogy mindezeket értékelése során a bíróság figyelmen kívül hagyta, ahogyan sérelmezte azt is, hogy a bíróság a tanúbizonyítási indítványt is elutasította. Az indítványozói álláspont szerint ugyanis az indítvány szabályszerű volt, mivel a Pp. 285. §-a úgy rendelkezik, hogy ha valamennyi peres fél ismeri a tanúk adatait, úgy a tanúbizonyítási indítvány külön lapon való feltüntetése mellőzhető. Az indítványozó szerint az Alaptörvény L cikkében foglaltak alapján az, hogy Magyarország támogatja a házasságot és a családot, nemcsak a saját állampolgáira vonatkozik, ezért a kiutasítás tekintettel a családi együttéléshez fűződő alapjog sérelmének – úgyszintén, mint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek – a vizsgálata elengedhetetlen. A panasz szerint, mivel a bíróság a tisztességes eljáráshoz való jogot sértve nem tárta fel a tényállást, nem hallgatta meg az indítványozót és férjét, továbbá kizárólag a BMH tényállását vette alapul, döntésével megfosztotta az indítványozót attól, hogy férjével családot alapíthasson. Az indítványozó úgy vélte, hogy a bíróság azért hozott ilyen „sablonyszerű” döntést, mert arra az álláspontra helyezkedett, hogy az indítványozó és férje kapcsolata – a rövid időtartamú személyes ismeretségre tekintettel – nem lehet valós. Az indítványozói állítás szerint azonban ma már a kapcsolatok egy része az interneten keresztül kezdődik, és egyáltalán nem elképzelhetetlen, hogy két személy ekkora távolságból egymásba szeressen, közös jövőt, családot tervezzen, így ettől a lehetőségtől fosztotta meg az indítványozót a bíróság döntése.

- [11] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [12] Az indítványozó a Kúria 2019. július 3-án kelt végzése elleni alkotmányjogi panaszt 2019. augusztus 29-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül – nyújtotta be. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntéseket, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, és a hatóság határozatát, valamint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét illetően tartalmazza az indítvány az Alaptörvény L cikkében és XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá kifejezett kérelmet a bírósági döntések megsemmisítésére. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapjául szolgáló közigazgatási peres eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [13] Az Abtv. 27. §-ában foglaltak szerint, az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [14] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a hatóság által megállapított tényállást, az abból levont jogi következtetéseket, a hatóság döntésének és jogértelmezésének a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által történt elfogadását, valamint e bíróságnak az indítványozói bizonyítással kapcsolatos elutasító döntését tette kifogás tárgyává. Az indítványozó azonban – bár kérte a Kúria végzésének megsemmisítését – nem indokolta e döntésének mint a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek az alaptörvény-ellenességét.
- [15] 4. Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve, az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján mérlegelve úgy döntött, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételnek, ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. január 21.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1495/2019.

